Gemeente Renkum

Raadsvragen beantwoordingsbrief

Onderwerp
Woonboten Rosandepolder

Vragen

Datum
11 augustus 2026

Fractie
GB! Lokaal op 1

Zaaknummer
2026 - 011709

Beantwoording college

Datum
8 september 2026

Portefeuillehouder
F. (Francisca) de Martelaere

Aanleiding en overweging steller

Recentelijk brachten diverse media (waaronder de NOS en Omroep Gelderland) de onhoudbare situatie van de woonbooteigenaren in de Rosandepolder aan het licht. Door de aanhoudende droogte en het historisch lage waterpeil liggen de woonboten aan de Renkumse zijde van de plas volledig scheef op de drooggevallen bodem. Dit leidt tot onherstelbare structurele schade aan de woningen. Bovendien is er sprake van een acute crisis voor de volksgezondheid en het milieu, omdat rioolwater door de verzakking rechtstreeks op de droge bodem stroomt.

Terwijl de buurgemeente Arnhem de oostelijke zijde van exact dezelfde plas preventief heeft uitgebaggerd en gefinancierd, beroept de gemeente Renkum zich op het standpunt dat het baggeren van particuliere ligplaatsen een eigen verantwoordelijkheid is. Dit leidt tot rechtsongelijkheid op één en dezelfde waterplas.

GB! Lolkaal op 1 stelt het college hierover de volgende vragen:

Inleiding college

Beste leden van de gemeenteraad,

Op 11 augustus 2026 heeft de fractie van GB! Lokaal op 1 op grond van artikel 38 van het regelement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad (2020) vragen gesteld over Woonboten Rosandepolder. In deze brief leest u onze beantwoording op de door u gestelde vragen.

Vraag 1 Is het college bekend met de schrijnende situatie in de Rosandepolder, waarbij Renkumse woonbooteigenaren kampen met scheuren in muren en daken, terwijl hun directe buren op Arnhems grondgebied door preventief baggeren nergens last

van hebben? Zo ja, is er al contact geweest met het bestuur van de bewonersvereniging of de gedupeerde bewoners?

Antwoord Ja, het college is hiermee bekend en vindt de ontstane situatie heel vervelend. In het huurcontract is onderhoud aan de ligplaats toegewezen aan de huurder; dit is de reden waarom de gemeente niet gebaggerd heeft.

Eind 2026/begin 2027 willen we een bijeenkomst met de bewoners organiseren. Hierin willen we onder andere aandacht schenken aan:

- de situatie van afgelopen zomer
- de afvalwatervoorziening.

Vraag 2 Hoe beoordeelt het college deze vorm van rechtsongelijkheid op exact dezelfde waterplas, en waarom kiest het college voor een starre juridische opstelling daar waar de gemeente Arnhem overduidelijk haar maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft genomen?

Antwoord We begrijpen dat het voor bewoners erg vervelend is wanneer hun woonboot door de droogte scheef komt te liggen. We hebben begrip voor de zorgen en het ongemak die dit met zich mee kan brengen.
Met de bewoners van de woonboten hebben wij een huurcontract afgesloten. Daarin is vastgelegd dat bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van en rond hun woonboot. Hieronder valt ook het baggeren van de ligplaats.
Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat bewoners zich gehoord en ondersteund voelen. Daarom zijn wij altijd bereikbaar om informatie te geven, vragen te beantwoorden en mee te denken wanneer bewoners tegen problemen aanlopen of niet goed weten welke stappen zij kunnen zetten. Tijdens de afgelopen periode van droogte en vóór de NOS-uitzending hebben wij geen meldingen of signalen ontvangen van bewoners over problemen als gevolg van de lage waterstand of over de noodzaak van baggerwerkzaamheden.
De keuze om het onderhoud bij de bewoner neer te leggen, gaat samen met een relatief lage huurprijs en biedt bewoners de vrijheid om zelf regie te voeren over het onderhoud en het moment waarop zij dit uitvoeren. Wij altijd open voor een gesprek met bewoners over hun ervaringen en eventuele wensen voor de toekomst.”

Vraag 3 Is er voorafgaand aan of tijdens de baggerwerkzaamheden aan de Arnhemse zijde overleg geweest tussen de gemeente Renkum en de gemeente Arnhem? Zo ja, wat was hiervan de uitkomst? Zo nee, waarom niet?

Antwoord In het voorjaar van 2023 is door de gemeente Arnhem ambtelijk aangegeven mogelijk te gaan baggeren. Daarna is geen bericht ontvangen dát er gebaggerd zou gaan worden en is de vraag of Renkum meedoet niet gesteld. Ons antwoord zou in lijn met de huurcontracten zijn geweest.

Vraag 4 Is het college ervan op de hoogte dat door de droogval de rioleringen van de boten niet meer in het water lozen, maar dat feces en afvalwater direct op het droge zand stromen, met enorme stankoverlast en risico's voor de volksgezondheid tot gevolg?

Antwoord Ja, het college is hiervan op de hoogte. Omdat de volksgezondheid ons zeer ter harte gaat, zijn er in het verleden drijvende IBA's (Individuele Behandeling van Afvalwater) beschikbaar gesteld. Een groot deel van de woonboten hebben deze echter nooit aangesloten.
In het kostendekkingsplan voor de riolering wordt al jaren rekening gehouden met de financiële consequenties van het aanleggen van een voorziening ter vervanging van de drijvende IBA's. Vanwege de benodigde samenwerking met Rijkswaterstaat (bevoegd gezag voor lozingen) en de gemeente Arnhem (hier liggen ook woonboten) is dit echter een gecompliceerd project, dat veel voorbereidingstijd kost. Helaas is het nog niet tot uitvoering gekomen.

Vraag 5 Deelt het college de mening dat hier sprake is van een acute bedreiging voor de volksgezondheid en het lokale milieu (milieudelict)? Welke directe noodmaatregelen gaat het college nú nemen om deze onhygiënische situatie te stoppen?

Antwoord Het is verboden huishoudelijk afvalwater te lozen op oppervlaktewater. Het bevoegd gezag van dit oppervlaktewater is Rijkswaterstaat. Zij kunnen dit verbod handhaven (gemeente kan dit niet). Het gesprek met Rijkswaterstaat hierover loopt al sinds 2011. Inmiddels is dit permanent onderwerp van gesprek tijdens de voorbereiding van het rioleringsproject.

Vraag 6 De bewoners lopen vast in een woud van regelgeving, dure verplichte bodemonderzoeken en complexe vergunningstrajecten. Is het college bereid om, los van de financiële discussie, de bewoners direct te faciliteren door de ambtelijke molen te versnellen en legesvrijstelling te verlenen voor de benodigde vergunningen?

Antwoord De bewoners hebben geen vergunning van de water- en waterbodembeheerder nodig om te gaan baggeren.

Vraag 7 Is het college bereid om in overleg te treden met het Rijksvastgoedbedrijf en Waterschap Vallei en Veluwe om gezamenlijk tot een snelle, gecoördineerde noodvergunning voor het baggeren te komen?

Antwoord Dit water valt niet onder het beheer van Waterschap Vallei en Veluwe maar van Rijkswaterstaat. Er is al jaren (ook bestuurlijk) contact met Rijkswaterstaat om de handhaving uit te voeren. Tot nog toe helaas zonder resultaat.

Inwoners hebben geen vergunning nodig om te gaan baggeren en zijn niet geholpen met een noodvergunning.

Vraag 8 Het standpunt dat de bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor de baggerkosten miskent de uitzonderlijke klimaat- en grensomstandigheden van deze specifieke casus. Is het college bereid om haar standpunt te herzien en met de bewoners in gesprek te gaan om tot een oplossing te komen? Daarbij eventueel- in navolging van Arnhem- (een deel van) de baggerkosten te dekken, dan wel garant te staan voor bijvoorbeeld een renteloze lening zodat de werkzaamheden direct kunnen beginnen?

Antwoord Alle bewoners krijgen, net als de woonbootbewoners, te maken met klimaatverandering en dus zullen extreme situaties vaker voorkomen.

Het college is echter niet in staat om de baggerkosten te dekken, daar is geen budget voor toegekend. Ook is het geen taak van de gemeente om de individuele verantwoordelijkheid voor onderhoud over te nemen.
Uiteraard zal het college met de bewoners in gesprek te gaan (zie ook antwoord op vraag 1).

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. M.J.J. (Marcel) Wagener	M.A. (Marcel) Fränzel MSc